

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 122/2019
05.02.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Маје Ковачевић Томић, Соње Павловић и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Марином Пандуровић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 2) Кривичног законика (КЗ), одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Маје Ружић, поднетом против правноснажних решења Основног јавног тужиоца у Шапцу Кт 1341/13 од 25.07.2018. године и Основног суда у Шапцу Кв 546/18 од 19.10.2018. године, у седници већа одржаној 05.02.2019. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Маје Ружић, поднет против правноснажних решења Основног јавног тужиоца у Шапцу Кт 1341/13 од 25.07.2018. године и Основног суда у Шапцу Кв 546/18 од 19.10.2018. године.

Образложење

Решењем Основног јавног тужиоца у Шапцу Кт 1341/13 од 25.07.2018. године, одбачен је као неблаговормен, захтев за накнаду трошкова кривичног поступка поднет дана 07.06.2018. године, од стране браниоца окривљеног АА, адвоката Маје Ружић.

Решењем Основног суда у Шапцу Кв 546/18 од 19.10.2018. године, одбијена је као неоснована, жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Маје Ружић, изјављена против решења Основног јавног тужиоца у Шапцу Кт 1341/13 од 25.07.2018. године.

Против наведених правноснажних решења, захтев за заштиту законитости, благовремено је поднела бранилац окривљеног АА, адвокат Маја Ружић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, а због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд, усвоји поднети захтев, преиначи побијана решења и усвоји захтев за накнаду трошкова кривичног поступка од 07.06.2018. године или их укине и списе предмета врати Основном јавном тужиоцу у Шапцу, на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним решењима против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац у захтеву за заштиту законитости истиче да је била објективно онемогућена да захтев за накнаду трошкова поднесе у законом прописаном року, из разлога што није била обавештена о доношењу било какве одлуке у поступку, будући да јој обавештење о одбачају кривичне пријаве никада није достављено, као ни окривљеном, већ само оштећеном- те стога, иста сматра да је у конкретном случају, доношењем побиганих правноснажних решења, учињена повреда закона на штету окривљеног из члана 441. став 4. ЗКП.

Међутим, по налажењу Врховног касационог суда, ови наводи захтева не могу се прихватити као основани, а из следећих разлога:

Одредбом члана 262. став 2. ЗКП је прописано да ако недостају подаци о висини трошкова, посебно решење о висини трошкова донеће председник већа или судија појединац када се ти трошкови прибаве, као и да се подаци о висини трошкова и захтев за њихову накнаду могу поднети најкасније у року од једне године од дана правноснажности пресуде или решења којима је одлучено о кривичноправној ствари, па и о томе ко сноси трошкове поступка, што произилази из става 1. овог члана.

Одредбом члана 284. ЗКП је прописано да ће јавни тужилац решењем одбачити кривичну пријаву ако из саме пријаве проистиче да: 1) пријављено дело није кривично дело за које се гони по службеној дужности; 2) наступила је застарелост или је дело обухваћено амнестијом или помиловањем или постоје друге околности које трајно искључују гоњење; 3) не постоји основи сумње да је учињено кривично дело за које се гони по службеној дужности, о чему ће обавестити оштећеног, што је несумњиво прописано у ставу 2. наведеног члана.

Наведени разлози за одбачај кривичне пријаве у смислу цитираног члана 284. став 1. ЗКП, по својој суштини су истоветни разлозима из одговарајућих одредаба ЗКП за обуставу кривичног поступка у каснијим фазама, односно за окончање кривичног поступка у смислу ослобађања окривљеног од оптужбе или одбијања оптужбе, а у тим процесним ситуацијама, требало би изрећи у одлуци, и да трошкови поступка падају на терет буџета.

Наиме, чланом 265. став 1. ЗКП, прописано је да кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећиће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до б) тог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и

награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Полазећи од чињенице да је одредбом члана 262. став 2. ЗКП прописан рок који почиње да тече од дана правоснажности одлуке о окончању кривичног поступка (пресуде или решења које одговара пресуди, у смислу члана 262. став 1. ЗКП), јасно је да се у овом случају ради о објективном року. Почетак рока је везан за објективну чињеницу, у овом случају то је правоснажност одлуке о кривичноправној ствари, без обзира на исход поступка по окривљеног, а крај рока је одређен календарским истеком рока. Дакле, почетак рока није везан за чињеницу да ли је одлука о трошковима поступка садржана у одлуци о кривичноправној ствари, већ је везан за правоснажност одлуке о кривичноправној ствари, односно за датум правоснажности те одлуке и не може се продужавати.

Следствено наведеном, у ситуацији када је јавни тужилац сходно члану 284. став 1. ЗКП, одбацио кривичну пријаву против окривљеног АА, решењем Основног јавног тужиоца у Шапцу Кт 1341/13 од 31.05.2016. године, такво решење о одбачају кривичне пријаве је постало правоснажно и коначно, те се од момента правоснажности овог решења има рачунати рок из члана 262. став 2. ЗКП, у коме странка може поднети захтев за накнаду трошкова. Ово тим пре што је оштећени обавештен о томе и није изјавио приговор.

Остајући код правног става раније заузетог, да се одбачај кривичне пријаве из разлога прописаних одредбом члана 284. став 1. ЗКП, поистовећује са обуставом кривичног поступка, у погледу права окривљеног на накнаду трошкова, како је прописано чланом 265. став 1. ЗКП, у које спада и награда браниоца, Верховни касациони суд у овој одлуци, објективни рок за подношење захтева са тачним подацима о висини трошкова из члана 262. Став 2. ЗКП, а то је рок од једне године од дана правоснажности одлуке о кривичноправној ствари, више не везује за став 1. истог члана и обавезу суда или другог органа поступка да о трошковима одлучи, што значи да право на накнаду трошкова поступка, произилази из објективне процесне чињенице да је „поступка било“, а не да ли је суд о трошковима и одлучио.

Стога, како је бранилац окривљеног захтев за накнаду трошкова поднео након истека рока од годину дана, рачунајући од дана правоснажности решења о одбачају кривичне пријаве, то су неосновани наводи захтева за заштиту законитости, да су нижестепени судови одбацивши такав захтев као неблаговремен, учинили повреду кривичног закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Притом, околност на коју се бранилац у захтеву позива, а наиме да решење о одбачају кривичне пријаве никада није достављено окривљеном, без утицаја је на другачију одлуку, јер је рок за подношење таквог захтева везан за правоснажност одлуке о кривичноправној ствари, а не за моменат достављања правоснажне одлуке о окончању поступка, како то бранилац неосновано истиче.

Из изнетих разлога, неосновано бранилац указује да су побијана решења донета уз повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Са напред изложеног, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Марина Пандуровић,с.р.

Председник већа-судија
Зоран Таталовић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић